

Prangende vraag!

Waarom willen veel raadsleden van lokale partijen dat hun belangen behartigd worden door landelijke politieke partijen? Het gevolg is dat zij in het voorontwerp Wet op de politieke partijen (Wpp) gelijk gesteld worden aan de afdelingen van de landelijke partijen. Wat is dan het verschil bij gemeenteraadsverkiezingen?

Brief aan Willem-Alexander der Nederlanden (2018)

Onze Koning eindigde zijn kersttoespraak 2017 als volgt: "Voetje voor voetje. Zo komen verbeteringen tot stand. Zo kan een groter wij ontstaan. Niet alleen in de wereld en in ons land, maar ook heel dichtbij in de eigen buurt".

Naar aanleiding van zijn gehele toespraak heb ik zijne majesteit, namens het bestuur van de VPPG, de bijgevoegde brief gestuurd. Daarin de bereidheid getoond voor een gesprek waarbij de VPPG ideeën zal aandragen ter versterking van het wij-gevoel in de gemeente en de buurten. In opdracht van Z. M. de Koning heeft de Directeur van het Kabinet van de Koning de behandeling van de brief overgedragen aan minister Ollongren van BZK. Deze heeft mevr. J. Schipper-Spanninga, directeur Constitutionele Zaken en Wetgeving, gemandateerd om de brief van de VPPG aan de Koning te beantwoorden (*brief ook bijgevoegd*). Ik beveel u aan om beide brieven te lezen. Het antwoord van de minister eindigt: "Opvattingen als de uwe zullen in dit proces worden meegenomen. Dat is dan ook de reden dat ik u hartelijk wil bedanken voor de moeite die u hebt genomen uw standpunten kenbaar te maken". Nu zijn we 6 jaar verder. In al die jaren geen enkele aandacht voor onze opvattingen zoals beloofd. De Haagse stolp bleef potdicht. En nu is, zoals al decennia te verwachten was, de kabinetsformatie gestrand op het ontbreken van het rechtstatelijk besef bij de Eerste en Tweede Kamerleden.

Doctrine: grondbeginsel van een leer

De traditionele doctrine benadrukt dat de verschillende bestuurslagen (en dus ook de volksvertegenwoordigingen) in een nevengeschiedte relatie ten opzichte van elkaar staan. Geen van de volksvertegenwoordigingen is zo bezien dus de belangrijkste, aldus de minister van BZK. Die Haagse doctrine ontstond rond 1900 met de komst van politieke landelijke partijen. Die partijen vervullen volgens de centralistische traditionele doctrine nog altijd een cruciale rol als intermediair tussen de samenleving en de staat. Zij brengen wensen en belangen in de samenleving bijeen, brengen deze onder woorden, zoeken daarvoor steun en betrekken burgers zo bij de politiek, zij rekruteren en selecteren kandidaten voor verkiezingen en voeren campagne voor een goede uitslag. Politieke partijen vertegenwoordigen daarmee een publiek belang, aldus de kopstukken van de politieke landelijke partijen. Vooral minister Remkens van BZK hield vast aan deze doctrine tijdens de behandeling van de Wspp in 2005. Een motie om de lokale partijen ook te subsidiëren of ondersteuning te geven via de VPPG, werd door hem afgeraden. Minister Plasterk had zelfs geen enkel goed woord over voor het bestaan van lokale partijen.

Deze leer, deze indoctrinatie is in strijd met de grondbeginselen van onze democratische rechtstaat. Gemeenten, gemeenschappen bestonden al eeuwen

voordat deze werden veroverd door machtigen. Thorbecke heeft nog getracht het tij te keren met zijn Grondwet uit 1848. Helaas is dat rond 1900 mislukt en werd de macht gretig omarmt via landelijke politieke partijen. De gemeenteraden werden aan het centralistisch denken opgeofferd. De landelijke machthebbers zorgden ervoor dat hun leden als burgemeesters benoemd werden om toezicht te houden op het functioneren van het lokale bestuur. Maar de technologische ontwikkelingen gaan sneller dan de Haagse stomp kan bevatten. Een bestuurlijk drama als gevolg.
Fons Zinken, voorzitter

Gemeentewet 2024

Raads- en commissieleden die bij de VPPG de workshop staatsinrichting volgden, kregen 'De Gemeentewet in eenvoudig Nederlands' van Els Boers en Douwe Brongers. Mevr. Boers is griffier en strijd al jaren voor een eenvoudige en leesbare Gemeentewet. Hard nodig gelet op de veranderingen.

Per 1 januari is elke raad verplicht een rekenkamer in te stellen. (Artikel 81a). In afwijking van artikel 81a kan de raad met de raad of de raden van een of meer andere gemeenten of met provinciale staten van één of meer provincies, al dan niet met de raad of de raden van een of meer andere gemeenten tezamen een gemeenschappelijke rekenkamer instellen (artikel 81).

Hoofdstuk Va. Geheimhouding

Artikel 25 is vervallen. Daarvoor in de plaats is een nieuw Hoofdstuk Va ingevoerd. De raad, het college, de burgemeester en een commissie kunnen op grond van een belang een verplichting tot geheimhouding opleggen ten aanzien van informatie die bij dat orgaan berust (Artikel 87). Is dit geen ondermijning van de positie van de gemeenteraad?

Voor reacties en meer informatie info@vppg.nl of aanmelding als lid via www.vppg.nl
In de volgende brief: Voortgang kabinetsformatie.

PS: Wij stellen het zeer op prijs indien deze brief en bijbehorende stukken zullen worden toegevoegd aan de lijst ingekomen stukken van de gemeenteraad.